

Press- och informationsavdelningen

PRESSMEDDELANDE NR 60/03

Den 10 juli 2003

Domstolens dom i de förenade målen C-20/00 och C-64/00

*Begäran om förhandsavgörande: Booker Aquaculture Ltd och Hydro Seafood GSP Ltd mot
The Scottish Ministers*

INGEN AUTOMATISK ERSÄTTNING TILL FISKODLARE SOM ENLIGT GEMENSKAPSRÄTTEN HAR XLAGTS ATT DESTRUERA FISKBESTÄND SOM DRABBATS AV EN SMITTSAM SJUKDOM

Det förhållandet att ett gemenskapsdirektiv och de nationella åtgärder som vidtagits för att implementera det saknar bestämmelser om att ersättning skall betalas ut till dem som äger den infekterade fisken innebär inte en kränkning av äganderätten, under förutsättning att direktivet och åtgärderna svarar mot mål av allmänintresse som gemenskapen eftersträvar och att de inte utgör ett orimligt och oacceptabelt ingripande som påverkar själva innehållet i denna rättighet

Gemenskapen har antagit två direktiv som syftar till att kontrollera vissa fisksjukdomar. I ett direktiv från år 1991 finns en förteckning över sjukdomar, bland vilka ingår infektiös laxanemi (ILA) och viral hemorragisk septikemi (VHS).

När det sker ett utbrott av sådana sjukdomar, krävs det enligt ett direktiv från år 1993, under vissa omständigheter, att all fisk vid de drabbade anläggningarna avlivas och destrueras. Under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda, gäller detta krav inte för fisk som har nått kommersiell storlek och som inte uppvisar några kliniska tecken på sjukdom. Sådan fisk får saluföras för mänsklig konsumtion efter att den har avlivats och rensats.

Det finns ingen bestämmelse om att ersättning skall betalas ut till dem som äger vattenbruksanläggningar som drabbats av ILA och VHS.

I Förenade kungariket har gemenskapslagstiftningen implementerats genom förordningar från 1992 och år 1994.

Två fiskodlingsanläggningar i Skottland drabbades av utbrott av fisksjukdomar. Den ena, Booker Aquaculture, drabbades år 1994 av ett utbrott av VHS och den andra, Hydro Seafood, drabbades år 1998 av ett utbrott av ILA. Bägge anläggningarna lades genom ministerbeslut att destruera fisk som inte hade nått kommersiell storlek och att i förtid saluföra fisk som var av sådan storlek, efter att den hade rensats. Både Booker och Hydro vände sig till de offentliga myndigheterna i Skottland och ansökte om ersättning för de förluster som de gjort. Dessa ansökningar avslogs.

De två företagen väckte talan mot de offentliga myndigheterna vid Court of Session. Denna domstol frågade EG-domstolen om äganderätten kräver att ersättning betalas ut till fiskodlare som har lagts att destruera fisk i enlighet med 1993 års direktiv.

Domstolen konstaterar inledningsvis i sin dom att det inte framgår av vare sig systematiken i 1993 års direktiv eller av detta direktivs lydelse att de som äger fisk som har destruerats har en rätt till ersättning. Domstolen måste därför pröva huruvida direktivet, i avsaknad av ersättning, är förenligt med den grundläggande rätten till egendom.

Domstolen erinrar om att **de grundläggande rättigheterna** inte är absoluta, utan att de måste beaktas i förhållande till vilken funktion de har i samhället. Utövandet av en grundläggande rättighet **kan inskränkas**, under förutsättning att sådana inskränkningar **faktiskt svarar mot mål av allmänintresse** som eftersträvas av gemenskapen och att de **inte utgör ett orimligt och oacceptabelt ingripande** som påverkar själva innehållet i denna rättighet.

Domstolen undersöker därefter vilket syfte de tillämpliga gemenskapsrättsliga bestämmelserna har och fastslår att de syftar till att säkerställa utvecklingen av vattenbrukssektorn och att på gemenskapsnivå fastställa hälsoregler för denna sektor. I detta sammanhang skall 1993 års direktiv göra det möjligt att vidta bekämpningsåtgärder så snart det finns misstanke om förekomst av en sjukdom och att kontrollera transporter av fisk som kan sprida smittan. Domstolen fastslår att **de åtgärder som föreskrivs i detta direktiv faktiskt svarar mot mål av allmänintresse som eftersträvas av gemenskapen**.

När det gäller frågan huruvida inskränkningarna utgör ett orimligt och oacceptabelt ingripande, konstaterar domstolen först att de åtgärder som föreskrivs i 1993 års direktiv är av nödkaraktär och vidtas för att eliminera alla risker för spridning av sjukdomen. Domstolen konstaterar därefter att dessa åtgärder inte medför att ägarna hindras att nyttja anläggningarna, utan de underlättar den fortsatta driften av verksamheten, genom att de gör det möjligt för ägarna att så snart som möjligt återinplantera fisk i de drabbade odlingarna. Slutligen medför vattenbruksverksamhet kommersiella risker, som till exempel sjukdomar. Även om gemenskapslagstiftaren kan anse att det är lämpligt att under vissa omständigheter betala ut ersättning till dem som äger djur som har destruerats, kan man emellertid inte av detta förhållande dra slutsatsen att det i gemenskapsrätten finns en allmän princip om att ersättning skall betalas ut under alla omständigheter.

Domstolen fastslår således att de åtgärder som föreskrivs i **1993 års direktiv** för att bekämpa fisksjukdomar, i avsaknad av ersättning till de drabbade ägarna, **inte utgör ett orimligt och oacceptabelt ingripande** som påverkar äganderättens själva innehåll.

Av samma skäl påverkas inte äganderätten av att en medlemsstat vidtar dessa åtgärder för att bekämpa sjukdomar utan att föreskriva att ersättning skall betalas ut.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia, vilken inte är bindande för domstolen.

Pressmeddelandet finns tillgängligt på samtliga officiella språk.

*För domen i dess helhet, var vänlig se domstolens hemsida på Internet,
www.curia.eu.int,
efter kl. 15.00 i dag.*

*För ytterligare upplysningar, var vänlig kontakta Christopher Fretwell
Tel. +352 43 03 33 55 Fax. +352 43 03 27 31*